

Jan Olof Olsson God morgon, Vilda Västern

Wahlström & Widstrand, 1953. Omslag: Stig Södersten

En kväll kom författaren till den lilla staden Tombstone i Arizona, en gång huvudstad i en av de vildaste delarna av det gamla Vilda Västern. Tombstone betyder ”gravstenen”, och stadens tidning som nu bara kommer ut en gång i veckan heter Epitaph, ”Gravskriften”. Jan Olof Olsson stannade i Tombstone, såg kulhål i den gamla barens taklister och besökte den kyrkogård där cowboys, mördade av varandra eller apacherna, sover sin sista sömn. Han blev fången av stämningarna i detta lilla samhälle som en gång hyste 20.000 cowboys och guldgrävare och där mord och våldsdåd var så vanliga att Epitaph bokförde dem i en liten undanskymd spalt som hette ”Dödens göranden”. En gammal pionjär, ranchägaren Hassayamper, berättar för Jan Olof Olsson om de gamla dagarna, om boskapstågen över prärien och guldgrävardrömmen om pengar. Hans historier koncentrerar sig kring den legendariske sheriffen Wyatt Earp, de svagas beskyddare, en gång Västerns säkraste revolverman.

Men medan författaren hör berättelserna om det förflutna Vild Västern ökar hans intresse för det närvarande. Han kommer nära människorna som han träffar vid bardisken. Vid samtal nere i en mörk gruvgång under en räddningsexpedition för att hitta ett försvunnet syskonpar och i väntan på att delta i ett kostymspektakel med icensatta cowboyslagsmål hör han det moderna Tombstones krigsveteraner tala om sitt land och dess ställning i världen, och Wyatt Earp och den moderna Västern-mannen Tex, som räddar barnen ur gruvan, träder fram i hans medvetande som symboliska figurer.

Burleska och makabra historier från Vilda Västern, intima närbilder av moderna amerikaner och skisser från storstadssjunglerna i Chicago och Brooklyn omväxlar i boken. Jan Olof Olsson är reporter i Dagens Nyheter

under signaturen Jolo. Han har på samma förlag tidigare utgett *Kungens Köpenhamn* och *Engelska mil*.

